



## Yıldız: Artan enerji faturasını absorbe etmeye çalışıyoruz

Bakan Taner Yıldız, "Şu anki maliyetlerimiz yaklaşık 2 milyar dolar artmış durumda ama bunları kendi içinde absorbe etmeye çalışıyoruz" dedi.

### GÜNÜN TOPLANTISI

**Enerji Bakanı** Taner Yıldız, dolar/TL paritesinin 2.27 ve ham petrolün varil başına fiyatının 107 dolar seviyesinde bir yıl sürmesi halinde Türkiye'nin enerji faturasının 7 milyar dolar artacağını söyledi. Şu an enerji maliyetinin 2 milyar dolar arttığına dikkat çeken Taner Yıldız, "bütün bunları kendi içinde absorbe etmeye ve çözümlenmeye çalışıyoruz" açıklamasında bulundu. **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** Meclisi'nin ocak ayı toplantısı öncesinde gazetecilerin sorularını yanıtlayan Yıldız, yüksek kur nedeni ile artan enerji faturası hakkında açıklamalarda bulundu. Yıldız, 107 dolarlık ham petrol ve 2.27'lik dolar paritesinin bir yıl sürmesi halinde 7 milyar dolarlık maliyet artışı olacağını söyledi. Yıldız, "Şu anki maliyetlerimiz yaklaşık 2 milyar dolar artmış durumda ama bunları kendi içinde absorbe etmeye çalışıyoruz" açıklamasında bulundu. "Türkiye'nin Enerji Görünümü ile Alternatif Çözümler ve Sanayimiz" ana gündemi ile gerçekleşen ISO Meclis Toplantısında da konuşan Taner Yıldız, 17 Aralık sürecine ilişkin yolsuzluklarla mücadele edeceklerini söyleyerek bunun istisnasının söz konusu olamayacağını altını çizdi. Sürecin yapılması planlanan özelleştirmeleri etkilediğini aktaran Yıldız, 20 kadar girişimcinin



Yatağan, Kemerköy özelleştirmeleri için dosya aldığını fakat şimdilik bakanlıktan süre talep ettiklerini ifade etti. Kuzey Irak'tan gelen petroler ilgili de konuşan Yıldız, şöyle devam etti: "biz Irak'ın bütünlüğünden yanayız. Yaptığımız anlaşmalar hem Irak'ın normalleşme süreci için hem de Türkiye'nin refahı için önemli. Oradaki petrol Türkiye'nin değil Irak'ın tamamındır. Biz taşıma için 1 dolar kazanıyorsak, Kerkük-Yumurtalık Petrol Boru Hattını cirosu bunun 102 katıdır. Buradaki anlaşmazlıklar Türkiye'nin sorunu değildir."

### Gaz kesintileri sıkıntı yaratıyor

Türkiye'nin enerji tüketiminde yüzde 70'leri aşan oranda dışa bağımlı olmasının, cari açığın temel nedenlerinden olduğuna dikkat çeken ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da Türkiye'de 2023 yılına kadar enerjide yıllık yüzde 7'lik bir artış öngörüldüğünü kaydetti. Bahçivan, bu artış hızını karşılamak için gereken yatırım miktarının 120 milyar dolar olduğunu söyledi. Bahçivan, "Türkiye, güçlü jeopolitik ve jeoekonomik konuma sahiptir. Bu ko-

num nedeniyle, ülkemizi sadece bir köprü veya transit ülke olarak adlandırmakla kalmamalıyız. Dünya enerji fiyatları üzerinde belirleyici bir konuma gelmeyi hedeflemeliyiz" dedi. Enerji fiyatları kadar enerjiye kesintisiz ulaşmanın da "rekabet gücü" açısından önemli olduğuna dikkat çeken ISO Başkanı Bahçivan, doğalgazda ciddi sıkıntılar bulunduğunu belirterek gaz kesintilerinden şikayetçi oldu. Geçmişte yanlış enerji politikaları nedeniyle dışa bağımlılığın arttığına altını çizen Bahçivan, "yumurtaları aynı sepete koymama" ilkesi çerçevesinde dışa bağımlılığı azaltmak için "cevre duyarlılığı şartıyla" nükleer enerjiye destek verdi. Sanayicinin elektrik maliyetlerini düşürmek için yapılacak ilk işin; geri dönüşü en hızlı yatırım aracı olan enerji verimliliğini artırmak olduğunu söyleyen Bahçivan, enerji verimliliği ile ilgili yapılacak yatırımların çok daha güçlü teşvik sistemiyle desteklenmesi gerektiğini belirtti. Bahçivan, "Serbest tüketici mekanizmasının oluşturulması ile sanayicilerimizin büyük kısmı bu serbest tüketici sıfatını kazanmış ve elektriği daha uygun maliyetle temin etme imkânına sahip olmuşlardır. Fakat, sanayicilerimizin özellikle fiyat mekanizmaları ve kontratlar konusunda kafaları karışık" dedi.

### Enerji verimliliğine pozitif ayrımcılık talebi

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı ve ISO Meclis Üyesi Mehmet Büyükeksi enerji verimliliğinin gündemde tutulması gerektiğini ifade etti. Bu konuyla ilgili Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'la görüşmeler yaptıklarını anlatan Büyükeksi, sunları kaydetti: "Türkiye'de birçok sanayi fazla elektrik tüketen işler yapıyor. Enerji verimliliği en üst seviyeye çıkarılmalı. Enerji verimliliğine yatırım yapacaklara kurumlar vergisi üzerinden pozitif ayrımcılık yapılabilir." Ayrıca Büyükeksi, enerjide inovasyon ve Ar-Ge'yi gündeme getirmek için rüzgar, güneş enerjisi için yatırım yapanlara da pozitif ayrımcılık yapılabileceğini söyledi.



## Bu ortamda fiyatlama yapmak zor iş

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 17 Aralık'ta başlayan siyasi gerilimin; sanayicinin sürdürülebilir başarısının yegane şifresi olan "istikrar" ortamını tehdit ettiğini söyledi. Bahçivan, şöyle konuştu: "Ülkemizde hasret kaldığımız istikrar ortamına son 12 yıldır kavuşmuştuk. Makro açıdan bazı temel sorunlarımız olsa da bunları yönetme noktasında güven

verici bir yaklaşımla karşı karşıyaydık. Fakat şu son bir ay içinde yaşadıklarımız, hiç mi hiç hesapta yoktu. Öyle bir noktadayız ki, bugün bir sanayici için ayakta kalabilmek, adeta bir başarı hikâyesi olacaktır. Kurun bu kadar dalgalandığı ve nereye gideceği konusunda kimsenin bir şey bilmediği bir ortamda fiyatlama yapmak gerçekten çok zor."



## Özel sektörü eleştirenlere lafımız var...

Merkez Bankası'nın, türbülanslı ortamda elinden geleni yapmaya çalıştığını da vurgulayan Bahçivan, "Şapkadan tavşan çıkarmayı bekler gibi her şeyi Merkez Bankası'ndan beklemek doğru bir yaklaşım değildir" dedi. Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Döviz kuru, biz sanayiciler için hayati önemdedir. Özel sektörün dış borç stokunun

260 milyar doları aştığı görülüyor. Özel sektörü bu borçlanma noktasında eleştirenlere bir çift sözümüz var: Ülkemizde tasarruf oranları çok yüksek de acaba biz mi bilmiyoruz. Sermaye piyasaları çok gelişmiş de biz mi kullanmıyoruz. Üretim için kullanılacak kaynak var da özellikle mi gidip dışarıdan dövizle borçlanıyoruz."

## Bu ortamda fiyatlama yapmak zor iş

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 17 Aralık'ta başlayan siyasi gerilimin; sanayicinin sürdürülebilir başarısının yegane şifresi olan "istikrar" ortamını tehdit ettiğini söyledi. Bahçivan, şöyle konuştu: "Ülkemizde hasret kaldığımız istikrar ortamına son 12 yıldır kavuşmuştuk. Makro açıdan bazı temel sorunlarımız olsa da bunları yönetme noktasında güven

verici bir yaklaşımla karşı karşıyaydık. Fakat şu son bir ay içinde yaşadıklarımız, hiç mi hiç hesapta yoktu. Öyle bir noktadayız ki, bugün bir sanayici için ayakta kalabilmek, adeta bir başarı hikâyesi olacaktır. Kurun bu kadar dalgalandığı ve nereye gideceği konusunda kimsenin bir şey bilmediği bir ortamda fiyatlama yapmak gerçekten çok zor."



## ENERJİDE KORKUTAN TAHMİN

# 7 MİLYAR \$'LIK 'KUR' FATURASI

### EKONOMİ SERVİSİ



Taner Yıldız

“Türkiye'nin Enerji Görünümü ile Alternatif Çözümler ve Sanayimiz” gündemiyle gerçekleşen ISO'nun ocak ayı Meclis toplantısına katılan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, doların 2.25 TL seviyesini aşmasının ardından yaşanan yükselişin Türkiye'nin enerji faturasına yansımaları konusunda, “Ham petrol fiyatı varil başına 107 dolar ve kur seviyesi 2.27 TL'de bir yıl kalırsa maliyeti 7 milyar dolar olacak. Şu anki maliyetimiz yaklaşık 2 milyar doları aşmış durumda” dedi.

Bakan Yıldız, doların enerji maliyetlerini artırmasına karşılık yaşanan bu hızlı yükselişi absorbe etmeye çalıştıklarını ifade etti. Yıldız, doğalgaz fiyatlarında şubat ayında bir zam olmayacağını belirtirken, elektrik fiyatlarında Ocak, Şubat, Mart ayları için değerlendirme yapıldığını kaydetti. Yıldız buna karşılık “O zamanlarda da zam olmayacak” dedi.

**Sanayicinin şifresi istikrar**

**Istanbul Sanayi Odası (ISO)** Başkanı **Erdal Bahçivan**, ise “Enerji kaynağını sadece taşıyan değil, aynı zamanda ona bir katma değer katan ülke olmalıyız. Öyle ki, dünya enerji fiyatları üzerinde belirleyici bir konuma gelmeyi hedeflemeliyiz” diye konuştu.

Bahçivan, sanayici ve iş insanları için üretimde, yatırımda, istihdamda sürekliliğin, sürdürülebilirliğin yegane şifresinin istikrar olduğunu ifade etti.

# Bakanlar kafa karıştırdı

## 'Zam yapmamak için direniyoruz'

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre; Ocak-Kasım 2013 döneminde enerji ithalatı yaklaşık 51 milyar dolar oldu. Enerji maliyetlerindeki artışa rağmen bunu fiyatlara yansıtılmaya çalıştıklarını belirten Enerji Bakanı Taner Yıldız, "Şu anda siyasi gerekçelerle değil teknik gerekçelerle bunu göğüslemeye çalışıyoruz. Açıkçası şu anda direniyoruz. Şubat'ta doğalgaza zam yapmayacağız" diye konuştu.

Dolardaki rekor yükselişe hükümet kanadından gelen farklı açıklamalar kafa karıştırdı. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, "Dolar artarsa iyi olur" derken, Enerji Bakanı Taner Yıldız, cebimizden çok fazla para çıkacağını söylüyor



**Istanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin Ocak ayı toplantısına (soldan) ISO Başkanı Erdal Bahçivan, Enerji Bakanı Taner Yıldız ve ISO Meclis Başkanı Başkanı Zeynep Bodur Okyay katıldı.**

## Döviz borcu çok fazla

Döviz piyasası 17 Aralık'tan sonra son yılların en sert yükseliş hareketine sahne oldu. Doların her gün rekor kırmaya başladık. Yükselen dolar, döviz borcu olan ve ithal hammaddeye bağımlı üretim yapan firmaları zora soktu. Türk firmalarının 12 aydan önce ödeyeceği ve vadesi gelen borç miktarı 165 milyar dolar. Dolardaki her rekor bu şirketlerin maliyetini artırıyor. Bu yüzden şirketler sıkıntıya girdi.

## Merkez tatmin etmedi

Dolardaki yükseliş hareketinin faiz silahıyla durdurulabileceği konuşulurken Merkez Bankası önceki gün faizleri değiştirmede. Bu kararlar dolar 2.27 lirayla yeni bir rekor daha kırdı. Dolardaki yükseliş özel sektörün canını yakarken ve vatandaşın cebine

## 16 milyar lira zarar

**Istanbul Sanayi Odası**'ndaki toplantıda soruları yanıtlayan Enerji Bakanı Taner Yıldız, dolar/TL paritesinin 2.27 ve ham petrolün varil başına fiyatının 107 dolar seviyesinde bir yıl sürmesi halinde Türkiye'nin enerji faturasının 7 milyar dolar (15.8 milyar lira) artacağını söyledi. Çünkü Türkiye petrolün neredeyse tamamını dışarıdan alıyor. Yıldız, şu anki maliyetlerin de 2 milyar dolar olduğunu belirtti.

dokunurken Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, "Dolardaki yükseliş spekülâtif. Dolar 2.30 liraya çıksa da bizi zorlamaz. Hatta pozitif etkiler" açıklaması yapmıştı.

## Şimşek'e göre yaradı

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci gibi son dönemde kurdaki yükselişin ekonomiye çok zarar vermeyeceği yönünde açıklamalar yaptı. Mehmet Şimşek, vatandaşın elindeki 120 milyar dolarlık döviz kastederek, dolardaki artış nedeniyle vatandaşın kâr ettiğini belirtmişti. Fakat Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın dolardaki yükselişle ilgili yaptığı açıklama çok manidardı.



**Mehmet Şimşek**



# Sanayici sermayeden yiyor

**I**stanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, İSO Meclisi'nin ocak ayı toplantısında yaptığı konuşmada, 17 Aralık'ta başlayan siyasi gerilimin, sanayicinin üretim, yatırım ve istihdamdaki sürdürülebilir başarısının yegane şifresi olan "istikrar" ortamını tehdit ettiğini söyledi.

## AYAKTA KALMAK BAŞARI HİKAYESİ

Bugün bir sanayici için ayakta kalabilmenin, adeta bir başarı hikâyesi olacağına dikkat çeken Bahçivan, "Böylesi ortamlar, sanayici

Erdal Bahçivan

açısından en önemli sorun olan fiyatlama sorununu ortaya çıkarmaktadır. Kurun bu kadar dalgalandığı ve nereye gideceği konusunda kimsenin bir şey bilmediği bir ortamda fiyatlama yapmak gerçekten çok zor" şeklinde konuştu.

Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Döviz kuru, biz sanayiciler için hayati önemdedir. En son açıklanan verilere göre özel sektörün dış borç stokunun 260 milyar doları aştığı görülüyor. Özel sektörü bu borçlanma noktasında eleştirenlere bir çift sözümüz var: Ülkemizde tasarruf oranları çok yüksek de acaba biz mi bilmiyoruz. Sermaye piyasaları çok gelişmiş de biz mi kullanmıyoruz. Üretim için kullanılacak kaynak var da özellikle mi gidip dışarıdan dövizle borçlanıyoruz."

## BİRİKİMLE NEREYE KADAR?

"Son 10 yılda çok övündüğümüz yüksek büyümede bu borçların çok önemli bir rol oynadığını unutmamalıyız" diyen Bahçivan şöyle devam etti: "Dış borç stokundan kaynaklanan tedirginliği yaşarken, son 12

yılın ilk büyük çalkantısına tanıklık etmekteyiz. Ancak 2000 öncesindeki gibi, ilk rüzgârda savrulup gitmediğimizi de burada özellikle vurgulamak isterim. Çünkü geçmiş 12 yıldan gelen bir güven birikimi var. Hem siyasi istikrarın hem ekonomik istikrarın getirdiği güçlü bir

birikim bu. Biz şu anda bu birikimi yiyerek yol alıyoruz. Bir tür sermayeden yemek gibi bir şeyden söz ediyorum. Hatta buna sermaye birikimini de ekleyebiliriz. Ama bu güven birikimine sırtımızı daha ne kadar dayayabiliriz, orası meçhul." **TARAF**

